

Затверджено
рішенням Помічнянської
міської ради від 23.12.2020
року № 75

ПРОГРАМА

**поводження з твердими побутовими відходами
на 2021-2025 роки**

Вступ

Програма поводження з твердими побутовими відходами (далі ТПВ) - це комплекс взаємно пов'язаних та узгоджених в часі заходів: організаційних, технологічних, технічних, ресурсозберігаючих, екологічних, санітарно - гігієнічних, фінансово - економічних, соціальних, інформаційних, освітньо - виховних, тощо, спрямованих на розв'язання проблем сфери поводження з ТПВ у м.Помічна.

Програма поводження з твердими побутовими відходами у Помічнянській ОТГ на 2021 - 2025 роки розроблена відповідно до Закону України «Про відходи» та постанови Кабінету Міністрів України від 4 березня 2004 року № 265 “Про затвердження Програми поводження з твердими побутовими відходами”

Мета Програми

Основною метою програми поводження з твердими побутовими відходами у Помічнянській ОТГ на 2021 - 2025 роки є координація дій органів всіх гілок місцевої влади, суб'єктів господарювання та активізація населення для забезпечення реалізації загальнодержавної програми поводження з твердими побутовими відходами та державної політики в цій сфері, яка спрямована на підвищення ресурсозбереження, зменшення шкідливого впливу відходів на навколишнє природне середовище і здоров'я людей.

Основні завдання Програми:

- зменшення обсягів утворення відходів, їх переробка та часткове захоронення на звалищах;
- збільшення використання ресурсо - цінних компонентів ТПВ;
- впровадження новітніх технологій і сучасних та ефективних засобів механізації;
- врегулювання тарифів та підвищення рентабельності і ефективності виробничої діяльності;
- покращення якості і розширення обсягів надання послуг;
- впровадження системи моніторингу поводження з ТПВ та покращення обліку і звітності;
- зменшення негативного впливу ТПВ на довкілля і здоров'я населення;
- підвищення загального рівня культури в сфері поводження з ТПВ.

Розділ I . Сучасний стан сфери поводження з твердими побутовими відходами

м. Помічна налічує 3723 двори 79 багатоквартирних будинків з населенням 9075 чоловік і територією в 815га².

- с. Помічна налічує 569 дворів з населенням 920 чол., площею 369,1 га.
- с. Червоний Розділ налічує 41 двір з населенням 33чол., площею 101га.
- с. Новопавлівка налічує 44 двора з населенням 27 чоловік.

В ОТГ функціонують промислові підприємства та підприємства переробки, побутового обслуговування населення, об'єкти торгівлі, ринки, установи соціально - культурного призначення, державні установи.

Основним способом видалення твердих побутових відходів є їх захоронення на сміттєвалищах та полігонах, що в переважній більшості не відповідає санітарно-екологічним вимогам. Відходи здебільшого мають побутове походження від житлового фонду. Тривале накопичення побутових відходів на звалищах приводить до виникнення не передбачуваних фізико-хімічних та біохімічних процесів, продуктами яких є численні токсичні хімічні сполуки.

Через відсутність постійних моніторингових спостережень місць складування побутових відходів, останні є значими осередками забруднення навколошнього природного середовища громади. Ситуацію ускладнює відсутність ефективної системи збору та формування окремих видів відходів як вторинної сировини. Як результат, на сміттєвалище потрапляє значна кількість матеріалів, які мають високу ресурсну цінність та підлягають переробленню (скло, папір, метал, поліетилен).

Звалища та полігони твердих побутових відходів стають одним із найбільших забруднювачів навколошнього природного середовища.

Централізоване захоронення твердих побутових відходів здійснюється на полігоні ТПВ с. Олексіївка.

Населення приватного сектору міста, сіл договорами на вивезення ТПВ охоплено не в повній мірі. Мешканці будинків здійснюють часткове захоронення та переробку побутових відходів самостійно на території своїх садиб. Відсутність організації збирання твердих побутових відходів призводить до утворення стихійних звалищ на полях, лісових угіддях, вздовж доріг, що значно погіршує екологічний і санітарний стан довкілля.

На даний час в м. Помічна централізоване збирання та вивіз ТПВ здійснюється Помічнянським комбінатом комунальних підприємств від приватного сектору самоскидом ЗІЛ-130 та сміттєвозом ВЛІВ (ГАЗ -3309) з використанням 50 контейнерів. Однак договорами охоплено лише 52 відсотки мешканців.

Збирання, заготівля і використання сировинно-цінних компонентів ТПВ в місті на даний час налагоджено частково. Запровадження роздільного збору ТПВ є одним з завдань Програми.

Однією з найбільш значних проблем у сфері поводження з ТПВ є відсутність спеціалізованого рухомого складу автотехніки. Для покращення санітарно-гігієнічної обстановки необхідно привести у відповідність з вимогами природоохоронного законодавства полігон ТПВ, визначитись з місцями видалення відходів, облаштувати їх, а також розробити оптимальні маршрути руху сміттєзбиральної техніки, облаштувати існуючі контейнерні майданчики та встановити нові.

Оскільки до складу ТПВ входять різноманітні компоненти, доцільно впроваджувати новітні високоефективні, екологічно безпечні ресурсозберігаючі технології на основі організації роздільного збирання окремих компонентів ТПВ з подальшим їх сортuvанням. При сортuvанні відходів може вилучатись горюча фракція з подальшим її використанням в якості палива, а органічної частини - для компостування. Відіbrane компоненти вторинної сировини можна направляти на переробку в товарну сировину. Для цього потрібно розвивати мережу приймальних пунктів вторинної сировини.

На території міста поки що маються несанкціоновані звалища ТПВ.

Проблемні питання функціонування ринків збирання, вивезення (перевезення), перероблення (оброблення), захоронення та утилізації ТПВ :

- відсутність коштів на придбання сучасної спецтехніки для вивезення сміття, його утилізації;
  - відсутність економічних стимулів у населення для роздільного збору сміття, низька екологічна культура;
  - брак досвіду у прийнятті організаційних рішень;
  - погіршення фінансового стану комунальних підприємств, відсутність достатньої кількості коштів в бюджеті на приведення полігону у відповідність з вимогами та налагодження роздільного збирання сміття;
- проблеми з транспортуванням скла, полімерів та іншої сировини у зв'язку з відсутністю в малих містах підприємств по прийому цих матеріалів і потрібні додаткові витрати на реалізацію.

Розділ II. Основні завдання Програми

Для досягнення мети програми передбачається:

- реформування системи санітарного очищення;
- організація збирання та вивезення ТПВ з приватного сектору;
- посилення контролю за діючим звалищем ТПВ для запобігання шкідливому впливу на довкілля та здоров'я людини, рекультивацію земельних ділянок після закриття звалища;
- зменшення обсягів захоронення ТПВ шляхом упровадження нових сучасних високоефективних методів збирання, перевезення, зберігання.

Розділ III. Основні напрямки розв'язання завдань Програми

Розв'язати основні завдання можливо за такими напрямками:

- замовлення та виготовлення проектів землеустрою щодо виділення земельних ділянок під місця видалення відходів;
- виготовлення документації на місця видалення відходів;
- облаштування сміттєзвалищ відповідно до санітарних норм;
- ліквідація несанкціонованих звалищ та санація території;
- ефективне використання парку сміттезбиральної техніки;
- оновлення контейнерного господарства, облаштування майданчиків;
- впровадження новітніх технологій щодо переробки ТПВ;
- проведення роз'яснювальної роботи серед населення з метою формування культури поводження з ТПВ.

Розділ IV. Етапи виконання Програми

Програмою передбачається :

- створення нормативно - правової бази у сфері поводження з ТПВ, реформування системи управління; забезпечення сприятливих умов для залучення коштів з метою технічного переоснащення системи санітарного очищення територій населених пунктів; забезпечення проведення моніторингу сфери побутових відходів, розвиток комунальних підприємств, зміцнення їхньої матеріально-технічної бази;
- впровадження нового обладнання; забезпечення належного санітарного стану населеного пункту; перетворення сфери поводження з побутовими відходами на рентабельну підгалузь житлово - комунального господарства.

Розділ V. Фінансове та ресурсне забезпечення Програми

Фінансування заходів, визначених програмою здійснюється за рахунок коштів міського бюджету, фонду охорони навколишнього природного середовища, коштів комунальних підприємств та інших джерел, не заборонених законодавством.

Фінансування програми з місцевих бюджетів здійснюється виключно за умови затвердження бюджетних призначень на її виконання рішенням сесії ради про бюджет. Обсяги видатків на реалізацію заходів, визначених програмою, можуть коригуватися відповідно до затверджених показників на відповідний рік.

Розділ VI. Очікувані результати впровадження Програми

Виконання Програми дасть змогу:

- зменшити шкідливий вплив побутових відходів на навколишнє середовище;
- зменшити обсяги захоронення побутових відходів;
- перетворити сферу поводження з ТПВ на самоокупну та рентабельну галузь комунального господарства.

Оснащення комунальних підприємств сучасною спецтехнікою і контейнерами дозволить зменшити кількість несанкціонованих сміттєзвалищ та покращити екологічний стан як населених пунктів, так і довкілля. Дасть змогу надавати мешканцям відповідні якісні послуги.

Розділ VII. Орієнтовні обсяги фінансування Програми

Виконання Програми поводження з твердими побутовими відходами передбачає орієнтовну суму фінансувань за 2018-2020 роки в розмірі 2001,0 тис. грн.

Розділ VIII. Контроль за виконанням Програми

Реалізація Програми здійснюється у порядку, установленому чинним законодавством. Правова основа реалізації Програми – Конституція України та закони України, акти Президента України і Кабінету Міністрів України, рішення обласної, районної та міської рад.

Виконання програми відповідно до своїх повноважень на місцевому рівні забезпечує міська рада.

Контроль за виконанням цієї Програми, цільовим та ефективним використанням коштів здійснюють екологічна інспекція, постійна комісія міської ради з питань будівництва, житлово-комунального господарства, благоустрою, комунальної власності, транспорту, зв'язку та земельних відносин.

Заходи Програми поводження з твердими побутовими відходами Помічнянської ОТГ на 2021 - 2025 роки

Заходи Програми	Відповідальні виконавці	Термін виконання	Обсяг фінансування,	Джерела фінансування
-----------------	-------------------------	------------------	---------------------	----------------------

		(рік)	тис. грн..	
1. Переглянути діючі та розробити нові схеми санітарної очистки населених пунктів ОТГ з урахуванням можливостей сучасних технологій поводження з побутовими відходами	ККП	2021 - 2025	60 ,0	Кошти комунальних підприємств
2. Ліквідовувати несанкціоновані сміттєвалища твердих побутових відходів та не допустити їх утворення	Виконком, комунальні підприємства	До 01.05. щорічно	350,0	Бюджет міської ради, Кошти комунальних підприємств
3. Забезпечити 80 % охоплення житлових будинків приватного сектора централізованим вивезенням сміття, укласти договори між власниками, користувачами, орендарями житлових будинків, земельних ділянок, суб'єктами підприємницької діяльності.	Виконком, ККП	2021-2025	40,0	Кошти комунальних підприємств, інші джерела
4. Спорудження майданчиків для збирання сміття	Виконком	2021-2025	300,0	Міський Бюджет , кошти комунальних підприємств, ФОНС
5. Виконання робіт по приведенню сміттєвалища –у відповідність до вимог санітарних норм	Виконком, ККП	2021-2023	400,0	Бюджет міської ради, кошти суб'єктів підприємницької діяльності.

6.Через засоби масової інформації, заклади освіти проводити роз'яснювальну, навчально - виховну роботу щодо культури поводження з твердими побутовими відходами.	Керівники структурних підрозділів, комунальних підприємств, Виконком	2021-2025	10,0	Кошти комунальних підприємств, інші джерела.
7. Впровадити новітні технології, сучасні та ефективні засоби малої механізації, поповнити парки контейнерів, тракторної техніки в тому числі:	Виконком	2021-2025		Бюджет міської ради, кошти комунальних підприємств, суб'єктів підприємницької діяльності
- придбання трактора-МТЗ-920	КПП	2023	530,0	
- придбання сміттєвоза з заднім завантаженням	Помічнянський ККП	2021	2650,0	
- придбання контейнерів для роздільного збирання сміття	Комунальні підприємства	2021	1400,0	Кошти міжнародних організацій
Всього		2020-2025	5740,0	

**Додаток до Програми
поводження з ТПВ**

**Орієнтовні обсяги фінансування заходів спрямованих на вдосконалення системи поводження
з побутовими відходами в Помічнянській ОТГ на 2021 - 2025 роки**

№ п/п	Найменування заходів	Витрати за роками реалізації Програми, тис. грн.						Джерело фінансуван- ня
		2021 р.	2022	2023	2024	2025	Всього	
Заходи нормативно-інструктивного забезпечення, рекламно-інформаційні, освітньо - виховні, організаційні								
1	Проведення рекламно-інформаційної роботи з використанням засобів масової інформації	2	2	2	2	2	10 ,0	кошти комунальних підприємств, інші джерела
2	Організаційні заходи (обхід суб'єктів утворення сміття з метою підписання договорів, 80-відсоткове охоплення житлових будинків приватного сектору централізованим вивезенням сміття, проведення підготовчої роботи для роздільного збирання сміття)	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	40,0	кошти ККП
3	Перегляд діючих та вибір нових схем санітарної очистки населених пунктів міста	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	60,0	кошти ККП

Заходи з впорядкування і реконструкції сміттєзвалищ

4	Ліквідація несанкціонованих звалищ	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0	350,0	кошти ФОНС КПП»
5	Виконання робіт по приведенню сміттєзвалища –у відповідність до вимог санітарних норм	100,0	100,0	100,0	100,0		400,0	кошти ФОНС інші джерела
Заходи з технічного переоснащення парку сміттєвоз них машин та контейнерного господарства								
6	Спорудження майданчиків для збирання сміття (шт/тис. грн.)	3/60,0	3/60,0	3/60	3/60	3/60	15/300,	кошти ФОНС ККП
7	Придбання сміттєвоза(шт/тис.грн.)	1/2650			-		2650	кошти міської ради, ККП
8	Придбання трактора-МТЗ-920 (шт/тис.грн.	-	1/530				530,0	кошти міської ради, КП
9	Придбання контейнерів (тис.грн.)	1400					1400	кошти між народ них організацій
	Всього по роках	4302	782	252	252	152	5740	-